

ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Виходячи із наведеного вище та з метою стабілізації оперативної обстановки в молодіжному середовищі, покращення показників в оперативно-розшуковій та профілактичній діяльності в наступному плановому періоді, недопущення росту підліткової злочинності, пропоную вжити наступних заходів:

Забезпечити закріплення за навчальними закладами досвідчених працівників підрозділів ДІМ, ВКМСД, ДАІ та інших галузевих служб органів внутрішніх справ для проведення профілактичної та правовиховної роботи по профілактиці попередження підліткової злочинності серед учнівської молоді.

Продовжити проведення оперативно-профілактичних міроприємств направлених на виконання вказівок МВСУ та УМВСУ в Тернопільській обл., щодо якісного забезпечення на території району виконання Указу Президента України №1086-2005р., по недопущенню розповсюдження наркотичних засобів в учнівському та молодіжному середовищі, недопущення поширення бездоглядності, безпритульності та жебрацтва.

В засобах масової інформації регулярно висвітлювати заходи щодо реалізації Указу Президента «Про першочергові заходи щодо захисту прав дітей». Щоквартально надавати інформацію в зацікавлені відомства та служби, щодо стану підліткової злочинності та профілактики правопорушень в молодіжному середовищі.

З метою недопущення рецидивної злочинності серед неповнолітніх посилити профілактичні заходи по місцю проживання та навчання підлітків які перебувають на обліку ВКМСД та тих, що повернулись з місць позбавлення волі, а також серед батьків, які не виконують своїх обов'язків по вихованню та навчанню неповнолітніх дітей, а також тих, що допускають правопорушення в сфері сімейно- побутових відносин. Залучити до профілактичної роботи педагогічні та громадськість.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Актуальні тенденції поширення залежності від психоактивних речовин в Україні: щорічний аналітичний огляд / [І. В. Лінський, М. В. Голубчиков, О. І. Мінкота ін.]. – Х., 2010. – Вип. 4. – 52 с.
2. Медико-демографічне обстеження населення 2007 / [УЦСР; Держкомстат України; МОЗ України; USAID; MacroInternational]. – К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2009. – 268 с.
3. Левчук Н. М. Асоціальні явища в Україні у демографічному вимірі: монографія /Н. М. Левчук; відпов. ред. д.е.н., проф. В. С. Стешенко. — К.: Ін-т демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України, 2011. — 492 с.

Покляцька П.

Науковий керівник – доц. Барна І.М.

ПРОБЛЕМИ ВОДОПОСТАЧАННЯ В М. ТЕРНОПОЛІ

Однією із **актуальних** проблем сьогодення є нездовільна якість водопровідної води у м. Тернополі через надмірне хлорування, застарілі мережі і часті аварії на водопроводах. Незадоволення станом питної води жителів міста Тернополя з кожним роком зростає, не дивлячись на те, що забезпечення питною водою відбувається лише за рахунок підземних джерел. Пошук причин такої ситуації можна віднайти на основі аналізу системи водопостачання в розрізі як окремих водопровідних споруд, так і системи загалом. Це і зумовило актуальність дослідження та вибір теми.

Об'ектом є **нашого дослідження** є система централізованого водопостачання м. Тернополя.

Предметом **нашого дослідження** є проблеми системи водопостачання м. Тернополя в контексті забезпечення населення питною водою.

Метою є всебічне, науково обґрунтоване вивчення системи водопостачання м. Тернополя.

Для розв'язання поставленої мети в рамках дослідження вирішуються наступні **завдання**:
з'ясування структури системи централізованого водопостачання у м. Тернополі;
визначення недоліків системи водопостачання м. Тернополя та формулування рекомендацій щодо їх подолання.

Централізоване водопостачання може забезпечуватись джерелами поверхневих або підземних вод. Зокрема, у м. Тернополі забезпечення питною водою відбувається лише за рахунок підземних вод. Існують проблеми на Верхньо-Івачівському водозаборі: можливість забруднення підземних вод Малашівським сміттєзвалищем, відсутність станції знезалізnenня, що впливає на якість питної води. Актуальність вирішення даної проблеми полягає в тому, що близько 80% населення м. Тернополя використовують воду саме з цього водозабору. Крім названих недоліків ще однією негативною стороною є те, що централізована система постачання питної води в м. Тернополі не має замкнутого циклу. В результаті чого виникає ряд проблем. Тому дане питання є досить актуальною і потребує негайного вирішення.

Зокрема, саме централізоване водопостачання, його розвиток, тісно пов'язане з історією міста Тернополя. Оскільки, централізоване водовідведення стоків з'явилося в місті значно раніше за централізоване водопостачання. Перший проект був розроблений централізованого водопостачання професором Недольським у 1928 році.

Станом на початок 2008 року, загальна довжина водопровідної мережі, що перебуває на балансі КП «Тернопільводоканалу», складає 337,16 км., але з них 163,5 км у зв'язку з тривалою експлуатацією перебувають у ветхому і аварійному стані.

Система водопостачання міста, складається із 2-х водозaborів, 2-х насосних станцій II-го підйому, станції знезалізnenня води Тернопільського водозабору, насосної станції III-го підйому та 14-и резервуарів чистої води.

Водозабір «Тернопільський» розташований на лівому березі р. Серет північно-західніше центральної частини міста, поблизу с. Біла. Запаси підземних вод по ділянці становлять 31,6 тис.м³/добу.

Водозабір «Верхньо-Івачівський» розташований на правому березі р. Серет в 12 км північно-західніше м. Тернополя. Експлуатаційні запаси підземних вод по категоріях А=В становлять 87,6 тис. м³/добу.

ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Також на Верхньо-Івачівському водозаборі існує небезпека забруднення підземних вод, яке спричинене ситуацією зокрема з наступним.

Малашівський полігон твердих відходів розташований в межах III-го поясу зони санітарної охорони Верхньо-Івачівського водозабору. У зв'язку з цим існує пряма загроза забруднення водоносних горизонтів фільтратом, що утворюється при випаданні дощів над територією сміттєзвалища.

Наслідком цього може бути погіршення якості води і можливе припинення водопостачання з В.Івачівського водозабору, який, на даний час, забезпечує питною водою 80% абонентів м. Тернопіль.

Для запобігання негативної ситуації, може вестися мова про закриття Малашівського сміттєзвалища та заборонити чистку Івачівського водосховища шляхом його опорожнення.

Також до основних проблем якості води з водозабору Верхньо-Івачівський є також і підвищений вміст заліза - більше 1,0 мг/л. Відсутність станції знезалізnenня погіршує якість води, що подається споживачам, та спричиняє відкладення заліза в розподільчій водопровідній мережі і резервуарах чистої води на водопровідних насосних станціях. Це зумовлює необхідність проведення планового промивання водогонів, розподільчих водопровідних мереж і резервуарів чистої води двічі в рік.

Тому, шляхами вирішення проблем на Верхньо-Івачівському водозаборі, для покращення якості води, і недопущення негативних наслідків, потрібно вжити наступних заходів:

- припинити роботу Малашівського полігону ТПВ;
- провести модернізацію існуючої системи, і замінити зношені труби;
- побудувати нову станцію знезалізnenня;
- будівництво додаткового резервуару чистої води на ВНС №4.

Виконання, даних заходів зменшить ймовірність аварійних ситуацій на водозаборі, а також значно покращить якість питної води. А будівництво додаткового резервуару чистої води об'ємом 10-15 тис. м³ дасть змогу забезпечити надійне водопостачання в період аварій на водогонах.

У місті Тернопіль активно збільшується населення, збільшується будівництво і набирає обертів виробництво але враховуючи можливість припинення, внаслідок забруднення, водопостачання з В.Івачівського водозабору, необхідно передбачити будівництво нового водозабору, водогонів та насосної станції III-го підйому.

Тому з цією метою потрібно передбачити резервування земельних ділянок для будівництва водозабору за межами м. Тернопіль та водопровідної станції III-го підйому у верхній частині мікрорайону Дружба.

Ще однією проблемою водопостачання м. Тернопіль є недосконалість обліку споживання води, а саме:

- a) недосконалість обліку в багатоквартирних житлових будинках:

І для покращення системи обліку водоспоживання в багатоповерхових будинках необхідно передбачити:

- повний 100% поквартирний облік споживання води,
- оснащення житлових будинків загальнобудинковими лічильниками з системою збору, зберігання та дистанційної передачі показів на єдиний диспетчерський пункт.

Поряд з цим необхідно запровадити механізм розрахунків за надані послуги по схемі «виробник-виконавець-споживач».

- b) недосконалість обліку в приватному секторі.

Забезпечення обліку спожитої води абонентами шляхом встановлення лічильників в місцях врізки в комунальний водопровід та здійснення розукрупнення обліку, тобто встановлення лічильників на вулицю чи на групу житлових будинків дозволить ліквідувати необлічені втрати води у приватному житловому секторі.

- v) недосконалість обліку споживання води організаціями та підприємствами:

Для покращення обліку споживання води організаціями та підприємствами необхідно:

ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

-
- забезпечити встановлення лічильників в місцях врізки в комунальний водопровід,
  - передбачити встановлення лічильників класом точності не менше «С».
  - для споживачів, що мають значні коливання між мінімальним та максимальним водоспоживанням, передбачити встановленням чутливих двохкамерних лічильників, що дозволить реєструвати мінімальне використання води.
  - передбачити правильний підбір лічильників, для забезпечення можливості обліку фактичного водоспоживання.

В даний час дуже популярним серед жителів і підприємців стало будівництво власних свердловин, тим що вони не сплачують за користування централізованим водопостачанням, і ні від кого не залежать, і тим самим економлять кошти. Але при такому будівництві порушується чине законодавство, оскільки не дотримуються санітарних зон, не завжди свердловина має безпечну глибину, результаті відсутності знезараження поданої відомчими свердловинами води, існує загроза для здоров'я споживачів.

Необхідно заборонити експлуатацію відомчих свердловин для питних потреб. Воду з цих свердловин дозволити використовувати лише на технологічні потреби і, лише у випадку тимчасового припинення централізованого водопостачання, на питні потреби.

Отож, після виявлення ряду проблем, і вирішення шляхів покращення стану водопостачання міста Тернополя, потрібно виконувати уже закладені позиції оптимізації водопостачання. І як результат виконання усіх позицій буде, підвищена якість питної води, і збережемо здоров'я населення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

- 1.Деркач І. Л. Міські інженерні мережі : Навч. Посібник. - Харків: ХНАМГ, 2006.– 97 с.
- 2.Кравченко В.С. Водопостачання та каналізація: Підручник. – К.: Видавництво «Кондор», 2007. – 288с.
- 5.Програма «Питна вода міста Тернополя на 2008-2020 роки»2008р.
6. ЕЛЕКТРОНІ ДЖЕРЕЛА: [HTTP://KNOWLEDGE.ALLBEST.RU](http://KNOWLEDGE.ALLBEST.RU)– РЕФЕРАТ НА ТЕМУ «ПРОБЛЕМИ ПИТНОГО ВОДОПОСТАЧАННЯ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПИТНОЮ ВОДОЮ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ».

Гетьман Т.

Науковий керівник – доц. Питуляк М.Р.

Природоохоронні об'єкти Гусятинського району та їх використання для рекреації і туризму

Розвиток рекреаційної діяльності у заповідних територіях – важлива складова раціонального природокористування. Однак, рекреацію потрібно розвивати так, щоб не тільки не порушувати природні процеси, але і сприяти економічно раціональному заповідному природокористуванню.

Сутність природоохоронної території є внутрішнім протиріччям. З одного боку, вона охороняється від людей, від їх руйнівного впливу. З другого боку, територія охороняється для людей, для їх духовного і матеріального блага.

Рекреаційна діяльність на територіях природно-заповідного фонду спрямована на відновлення розумових, духовних і фізичних сил людини шляхом загальнооздоровчого пізнавального відпочинку, туризму, санаторно-курортного лікування, аматорського та спортивного рибальства, полювання тощо.